

2024-12-19

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2024-01202

Avveckling Kulingens förskola

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta följande.

Kommunstyrelsen beslutar att Kulingens förskola, tillhörande Myrsjö rektorsområde, avvecklas med sista dag för verksamhet den 31 juli 2025.

Sammanfattning av ärendet

Kulingens förskola är byggd 1979 och har fem avdelningar med plats för 75 personer enligt dagens ventilation. Om förskolan avvecklas är det totalt 16 barn som behöver välja ny förskola till hösten 2025 efter att några barn går till förskoleklass. Samtliga barn kan erbjudas plats på andra kommunala förskolor som ligger i närområdet och Valfärd skola kommer göra sitt yttersta för att övergången till ny förskola ska ske på bästa möjliga sätt för barn och vårdnadshavare. Medarbetare med fasta tjänster kommer kunna erbjudas en plats inom Valfärd skolas organisation.

Det finns ett behov att rusta upp förskolans lokaler och renovera eller byta ut ventilationen. Avtalet mellan Rikshem och Nacka kommun löper ut 2026-12-31.

Enligt befolkningsprognosen kommer antalet barn i området att minska fram till år 2040.

Kulingen har sedan 2020 gått med underskott och det innebär i förlängningen att andra förskolor inom rektorsområdet måste kompensera underskottet.

Valfärd skola lutar sig mot de vägledande principer som kommunstyrelsen antog den 16 december 2024 för det fortsatta arbetet med att utreda och hantera konsekvenserna av 2024 års befolkningsprognos.

Mot bakgrund av ovan är Valfärd skolas förslag att Kulingens förskola, som tillhör Myrsjö rektorsområde, avvecklas med sista dag för verksamhet den 31 juli 2025.

Ärendet

Kulingens förskolas organisation

Kulingens förskola är byggd 1979 och har fem avdelningar med plast för 75 personer enligt dagens ventilation. Det går 16 barn på förskolan. Under våren 2025 är det 5 barn som tackat ja till att börja på förskolan med placeringsstart 2025-01-28 till 2025-05-06. Det är även fem barn som börjar i förskoleklass ht 2025.

Om förskolan avvecklas är det med inkommande barn och födda 2019 som går till förskoleklass totalt 16 barn som behöver välja ny förskola till våren 2024. Samtliga barn kan erbjudas plats på andra kommunala förskolor som ligger i närområdet och Valfärd skola kommer göra sitt yttersta för att övergången till ny förskola ska ske på bästa möjliga sätt för barn och vårdnadshavare.

Till förskolan är det 17 barn som står i kö med önskade startdatum mellan 6/1–25 till 2/2–26. Av dessa är det dock inga barn som har Kulingens förskola som förstahandsval. Det vanliga är att vårdnadshavare tackar nej när de får erbjudande alternativt påbörjar inskolning och sedan byter när de får annat erbjudande. Majoriteten av barnen i kön har Kulingen som 3:e eller 4:e handsval.

Kommunala förskolor som kan erbjuda plats för några/alla barnen är:

- **Chrysolitens förskola**, ca 2 km* från Kulingen. Alla barn får plats.
- **Alabastern/Korallens förskola**, ca 1,2 km* från Kulingen
- **Källans förskola**, ca 1,4 km* från Kulingen

Det arbetar idag fem medarbetare på förskolan samt att det är en vikarie på deltid för att täcka upp för öppettiderna. Alla tillsvidareanställda medarbetare kommer att erbjudas andra placeringar inom Valfärd skolas organisation.

Lokaler

Förskola Kulingen är från början byggd för fyra avdelningar. Den har senare byggts om där man utnyttjat tidigare matsal för att skapa en förskola för fem avdelningar. Det finns ett behov av att rusta upp förskolans lokaler och renovera eller byta ut ventilationen. Med en godkänd ventilationen finns det plats för 98 barn på förskolan.

I övrigt är lokalens ytskikt slitna och förskolans gård är liten. Gården på baksidan är dessutom i behov av dränering. Detta skulle innebära kostnader för förskolan att åtgärda.

Rikshem är fastighetsägare till Kulingens förskola och avtalet med Nacka kommun (Fastighetsenheten) löper ut 2026-12-31. Valfärd skola har för avsikt att säga upp lokalerna av Fastighetsenheten senast 2025-03-31. Därefter har Valfärd skola

hyreskostnaden fram till 2025-12-31 om lokalen inte hyrs ut till annan aktör innan dess. För 2026 hamnar hyreskostnaden hos Fastighetsenheten.

Hyran för förskolans lokaler är beräknad till drygt 1,6 miljoner kronor för 2025.

Konsekvenser av befolkningsprognosen

Kommunstyrelsen beslutade den 16 december 2024 § 335 att anta ett antal vägledande principer för det fortsatta arbetet med att utreda och hantera konsekvenserna av 2024 års befolkningsprognos.

- *Verksamhetslokaler som inte nyttjas fullt ut ska i så hög utsträckning som möjligt fyllas med annan verksamhet*
- *Nyttjandet av verksamhetslokaler ska, inför att hyreskontrakt löper ut, ses över i syfte att möjliggöra samlokalisering av verksamheter*
- *Det fria skolvalet ska vara vägledande vid utveckling av kommunala skolor*

Välfärd skola lutar sig mot ovan principer när det kommer till att lägga fram ett förslag till beslut om att avveckla Kulingens förskola.

Välfärd skolas framtida strategiska planering

Från Välfärd skolas affärsplan 2025

Av befolkningsprognosen gör Välfärd skola bedömningen att barnen i området inte kommer att öka i den grad som krävs för att ha Kulingens förskola kvar. Välfärd skola ser snarare att antalet barn i området minskar och att det redan finns en överkapacitet för förskoleplatser i området.

I både södra och norra Boo pågår ett arbete kring att matcha antalet lokaler med verksamheternas behov. I dagsläget finns det för många lokaler i förhållande till antal barn. Dock krävs stora anpassningar av lokalerna vilket är kostsamt. Att avveckla Kulingens förskola är en del av denna strategiska planering.

Kapaciteten i området på de kommunala förskolorna är så pass stor att alla barn från Kulingens förskola kan få en plats.

Välfärd skolas bedömning

Efter en analys av befolkningsprognos, efterfrågan på förskolans verksamhet och investeringsbehov av lokaler bedömer Välfärd skola att det inte är ekonomiskt hållbart att driva verksamheten vidare. Efter en utveckling av Kulingens förskola finns det tillräckligt med platser för förskolebarn i närområdet.

Som Välfärd skola skriver i sin Affärsplan 2025 så behöver Välfärd skola fortsätta tillhandahålla platser i förskola i takt med att befolkningsmängden förändras. En utmaning ligger i att det fortsatt är lågt barnantal i vissa områden vilket leder till

överkapacitet inom olika skolformer. Låga födelsetal är en del av Nackas nya befolkningsprognos, som visar att Nacka ökar betydligt långsammare än vad tidigare prognoser visat.

Välfärd skola ska alltid ha barnens bästa i sikte vid organisation av varje enskild enhet såväl som organiseringen av Välfärd skola som helhet. Välfärd skola ska ha en ekonomi i balans och varje enskild enhet behöver långsiktig ekonomisk hållbarhet. Nuvarande lagar och förordningar innebär krav på legitimation för förskollärare och lärare och att exempelvis extra anpassningar och särskilt stöd ska ges skyndsamt för att tillgodose varje barns/elevs behov.

Välfärd skola strävar efter enheter som har en tillräckligt utvecklad organisation för att tillgodose de krav som lagar och förordningar ställer, på exempelvis legitimerade och behöriga förskollärare, och för att tillgodose den kompetens som krävs för att kunna bedriva en verksamhet av hög kvalitet.

Välfärd skola arbetar strategiskt med kapacitetsplaner. I dessa framgår att Välfärd skola har en demografisk verklighet att förhålla sig till och det är stor vikt att planeringen av förskolor och skolor ligger i fas med denna verklighet. Att ha en ekonomi i balans och samtidigt skapa en organisation som klarar av omställningar är avgörande för framtiden.

Välfärd skola anser att förskolan behöver avvecklas och att sista dagen för verksamhet blir 2025-07-31.

Konsekvensanalyser

Barnkonsekvensanalys

Att byta förskola kan skapa viss oro, men denna bedöms vara främst initial. Skolledningen kommer att göra sitt yttersta för att övergången till ny förskola ska ske på bästa möjliga sätt för barn och vårdnadshavare. En barnkonsekvensanalys är framtagen (se bilaga 1). Förskolan kommer se till:

- Att i god tid lyssna på och bemöta barnens tankar
- Att öppet prata om förändringen i gruppen
- Ordna så att barnen kan få besök av pedagogerna från sin nya förskola och möjlighet att själva besöka sin nya förskola
- Ge barnen stöd på nya förskolan att komma in i gruppen och etablera nya vänner och relationer till pedagogerna.

Förskolan har identifierat ett antal kritiska områden och har för avsikt att arbeta extra mycket för att minimera dessa risker.

- Initialt kan det uppstå en del oro inför och under förändringen
- Grupperna delas upp på flera förskolor
- En del barn kan separeras från vänner
- Resvägen kan bli längre för barnen vilket kan leda till längre dagar
- De kommer lära känna nya pedagoger/barn
- De får lära känna en ny lärmiljö
- Nyinskolade barn får skolas in på nytt

Vårdnadshavares perspektiv

Vid en avveckling av Kulingens förskola behöver föräldrarna till barnen göra ett val till ny förskola. Valfärd skola kommer att erbjuda alla vårdnadshavare stöd i att genomföra sitt byte. Förhoppningen är att föräldrar kommer att uppleva att deras barn erbjuds en fortsatt kvalitativ verksamhet med välutbildade och professionella pedagoger.

Medarbetarperspektiv

För att underlätta och förebygga oro i samband med flytten kommer ett stöd erbjudas från arbetsgivaren med hjälp av HR-specialister, fackliga ombud och företagshälsovård.

På en förskola med för få barn, som på Kulingens förskola, blir det snabbt mycket kännbart om en medarbetare är borta. Valfärd skola ser att arbetsmiljön blir sämre för pedagogerna och indirekt påverkas barnen av detta. Valfärd skola ser på övriga förskolor inom Valfärd skola att förskolor med tillräckligt många barn möjliggör fler kompetenser bland medarbetare samt möjliggör organisationsanpassningar och vi ser hur detta skapar en god och hög kvalitet inom en förskola. En förskola behöver ha tillräckligt många barn för att ha en ekonomi i balans och det medför att medarbetare kan få tid och möjlighet till kompetensutveckling och kollegialt lärande i större utsträckning.

Kommunikation

Valfärd skola vill att vårdnadshavare och medarbetare blir informerade av förslaget i god tid innan förskolan avvecklas. Så fort beslut om avveckling är politiskt fattat kommer arbetet och kommunikationen kring avvecklingen att intensifieras. Detta gör att vårdnadshavare har våren 2025 på sig att fundera kring sin situation samt besöka förskolor som de sedan kan komma att välja till sina barn. Varje familj kommer att ha möjlighet att träffa skolledning och gå igenom sitt framtida val.

Medarbetare kommer att informeras av skolledning. Alla medarbetare kommer att ha personliga möten med HR-specialist som kommer att gå igenom deras arbetsituation. Valfärd skola informerar om avveckling på central samverkan med facken.

Under våren 2025 kommer alla barn och vårdnadshavare att erbjudas besökstillfällen på rektorsområdets förskolor.

Ekonomiska konsekvenser

Kulingen har gått med underskott sedan 2020 och det innebär i förlängningen att andra förskolor inom rektorsområdet måste kompensera underskottet. Detta leder i sin tur till att övriga enheter i stället för att kunna bekosta förbättringar, satsa på kompetensutveckling eller anställa fler personal måste avstå för att stå för Kulingens underskott. Om förskolan avvecklas kommer rektorsområdets möjligheter till ett positivt ekonomiskt resultat att förbättras. Avvecklingen av Kulingens förskola ingår i Valfärd skolas strategiska plan för att klara framtida befolkningsprognoser samtidigt som verksamheten har en ekonomi i balans.

Kulingens förskola

År	Utfall (tkr)
År 2020	-37
År 2021	- 452
År 2022	-1046
År 2023	-1110
År 2024	-2432

Det finns inte en ekonomisk hållbarhet med de antal barn som idag går på förskolan. Befolkningsprognosen visar tydligt att det inte finns tillräckligt med barn i området och det tillkommer inte heller barn inom en snar framtid vilket gör det svårt för förskolan att nyttja hela sin kapacitet. Detta påverkar möjligheten att nå ett positivt ekonomiskt resultat.

Hyran för förskolans lokaler är beräknad till drygt 1,6 miljoner kronor för 2025. Om förskolan avvecklas kommer hyran finnas kvar för rektorsområdet under hela 2025 men diverse driftkostnader försvinner så som städning och underhåll av lokalerna.

Initiala kostnader för att uppfylla åtaganden i egenskap av arbetsgivare kan uppkomma vid en avveckling.

Konsekvenser för barn

Som redogjorts för ovan i konsekvensanalysen kan byte av förskola innebära viss oro men denna bedöms vara initial. Alla barn kommer att få plats på en ny förskola. Skolledning kommer att arbeta aktivt med att alla barn ska känna sig trygga i beslutet.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 19 december 2024

Bilaga 1 Barnkonsekvensanalys

Einar Fransson
Produktionsdirektör
Välfärd skola

Helena Ekwall
Verksamhetschef
Verksamhetsstöd skola

Olof Andersson
Rektor
Myrsjö rektorsområde